

Організацій». Канада, 1987 р. – РА-1365; «Програма делегата VI Конгресу Світової Федерації Українських Жіночих Організацій». – ЛД-6156; Збірник «Шостий Конгрес Світової Федерації Українських жіночих організацій». 1992 р. – РА-1366.

7. НМІУ. – Фонди. – Колекційна опис № 603. – «Світова Федерація Українських Жіночих Організацій». – «Буклет «Світова Федерація Українських жіночих організацій», видання СФУЖО, художник М. Левицький, м. Торонто, 1997 р. – ЛД-6487; «Плакат «Березень-місяць СФУЖО. 1997. Передамо нащадкам наш скарб – рідну мову». Худ. Ф. Гуменюк. м. Торонто, 1996 р.» – Пл-3067.

Г. М. Стародубець

Житомирський державний університет
імені Івана Франка

ЕСЕНСІЙНІ ЗАСАДИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ВІДНОСИН В КОНЦЕПТУАЛЬНОМУ ПОЛІ ПОЛІТИЧНОЇ ДОКТРИНИ С. БАНДЕРИ

Російсько-українські відносини - це одна з ключових тем, яка постійно перебувала в полі зору С.Бандери як громадського діяча і політичного аналітика. В жовтні – листопаді 1952 р. у Мюнхені було опубліковано три його статті, написання яких детерміноване появою нової форми російської агресивної політики, спрямованої проти українських еміграційних політичних кіл. Її суб'єктами виступали так звані «біломосковські політичні групи, очолювані А. Керенським», який у той час мешкав у США, де займався громадсько-політичною діяльністю та практикував викладання у Стенфордському університеті. Мета нашої статті – визначити ставлення українського націоналістичного політикуму до ідеї відновлення Російської імперії, поширюваної на початку 1950 року в еміграційних колах проросійського спрямування.

Представники організованої російської еміграції в країнах Західної Європи та США на початку 1950-х років розгорнули активну діяльність у напрямку заручитися підтримкою українських політичних сил на платформі створення спільної політичної антибільшовицької коаліції. Однак, в основі їхньої ідейної позиції стояла теза про те, що «Україна й інші народи мали б переставити свої визвольні змагання тільки на протилежну, протикомуністичну боротьбу і провадити її в аспекті неподільності російської імперії з пристосуванням до московських бажань» [1, с.268].

Їхня концепція знайшла підтримку в середовищі певних громадсько-політичних організацій США, які, в свою чергу, в різний спосіб прагнули схилити до такої коаліції українців. С. Бандера наголошує, що позиція американців носить кон'юнктурний характер і висловлює своє обурення з приводу того, що вони намагаються поставити українсько-американські взаємини у залежність щодо прийняття або відхилення її українцями.

В контексті критики американської позиції в цьому питанні він висловлює кілька тез.

1. Не можливо об'єднати на площині однієї ідеологічної платформи два взаємновиключаючі концепти, перший з яких представлений російськими еміграційними колами – боротьба проти більшовицько-радянського режиму і відновлення монархії в Російській державі. Другий - емігрантськими колами представників народів і націй, котрі входять до складу СРСР і відстоюють ідею національно-державної незалежності.

2. Боротьба проти більшовицької держави – «є одночасно боротьбою з імперіалізмом московської нації взагалі, так, як більшовизм є формою і витвором цього імперіалізму» [1, с.270].

3. «Проросійська концепція в американській політиці негативно ставиться до суті визвольних змагань України й інших народів, до їх прагнення до повної державної самостійності і повної ліквідації будь-якої залежності від Москви» [2, с.279]. Автор наголошує, що демократичний світ сподівається на формування внутрішньої опозиції всередині СРСР на антибільшовицькій платформі. Американцям важливо, щоб учасниками такого спротиву, серед інших, були й росіяни. Однак ця ідея за визначенням не може бути реалізована.

4. Шкідливою та небезпечною для національно-визвольного руху є антибільшовицька пропаганда, спрямована виключно проти комуністичного режиму, тому що «вона діє демобілізуюче на головні пружини протибільшовицької боротьби» [2, с.281]. Тим більше, якщо ця пропаганда звучить з вуст представників демократичного табору. Такі приклади, по перше, діють деморалізуюче на національно свідомий український загаль та політикум, по-друге, стають інструментом ідеологічної боротьби в руках сталінських пропагандистів.

5. Незалежно від ставлення США чи інших західних держав до українського національно-визвольного руху, позиція націоналістичного українського політикуму залишається незмінною – продовження боротьби за незалежну українську державу.

Отже, в розглянутих нами статтях С. Бандери виразно прослідковується ідея незмінності стратегічного курсу українських націоналістів на побудову Української держави. Степан Бандера наголошує, що у боротьбі за державну незалежність українці можуть твердо сподіватися тільки на власні сили, не заперечуючи при цьому можливості співпраці з іншими політичними силами, окрім російських, при чому без різниці позиціонування останніх з політичним табором. Проектуючи його позицію на сьогоднішні реалії, можемо стверджувати, що «гібридний російсько-український конфлікт унаочнив, що, попри широку і розгорнуту систему включення в архітектуру міжнародної безпеки, Україна опинилася в умовах військової агресії у безпековому вакуумі, поза надійними гарантіями безпеки»[3, с.17]. У своїй боротьбі за утвердження і захист національно-державних інтересів українці можуть розраховувати тільки на власні сили.

Література

1. Бандера С. З москалями нема спільної мови / Перспективи української революції: Репринтне вид. – Дрогобич, 1998. - С.267-271
2. Бандера С. Відкриті карти / Перспективи української революції: Репринтне вид. – Дрогобич, 1998. - С.277-283
3. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна. – К., 2017. – 496 с.

Я. В. Строколіс

СумДПУ імені А. С. Макаренка

ФОРМУВАННЯ ВЕРСАЛЬСЬКО – ВАШИНГТОНСЬКОЇ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

За свою історію система міжнародних відносин неодноразово трансформувалася, що призводило до формування нового балансу сил. Пошук міжнародної системи, щодо вирішення конфліктів та уникнення війн започаткувало створення Версальсько – Вашингтонської системи.

З огляду на це мета статті – дослідити Версальсько – Вашингтонську систему міжнародних відносин, які склалися після завершення Першої світової війни, визначити загальні тенденції й особливості формування Версальсько – Вашингтонської системи в міжвоєнний період.

Проаналізувавши історіографію варто зауважити, що зазначена тема досліджується досить широко в зарубіжній науці, але досить вузько розглянута у роботах вітчизняних науковців. Вивченню формуванню Версальсько – Вашингтонської системи присвячували